YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

28 päivänä kesäkuuta 2007 *

Asiassa C-235/04,

jossa on kyse EY 226 perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 4.6.2004,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. van Beek ja G. Valero Jordana, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään N. Díaz Abad, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit P. Kūris (esittelevä tuomari), J. Klučka, R. Silva de Lapuerta ja L. Bay Larsen,

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 22.6.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.9.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2.4.1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY (EYVL L 103, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna erityisesti 29.7.1997 annetulla komission direktiivillä 97/49/EY (EYVL L 223, s. 9; jäljempänä direktiivi 79/409) 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole osoittanut lukumäärältään ja kooltaan riittäviä alueita erityissuojelualueiksi lintuja varten (jäljempänä erityis-

suojelualueet) suojellakseen direktiivin 79/409 liitteessä I luetellut kaikki lintulajit ja sellaiset muuttavat lajit, joita ei luetella kyseisessä liitteessä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Direktiivin 79/409 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tämä direktiivi koskee kaikkien luonnonvaraisina elävien lintulajien suojelua jäsenvaltioiden Eurooppaan kuuluvalla alueella, jossa perustamissopimusta sovelletaan. Sen tavoitteena on näiden lajien suojelu, hoitaminen ja sääntely, ja se antaa säännökset niiden hyödyntämisestä."

3 Kyseisen direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien kantojen ylläpitämiseksi sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologisia, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia ottaen huomioon taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset, taikka näiden kantojen mukauttamiseksi tähän tasoon."

4 Tämän saman direktiivin 4 artiklan 1 ja 2 kohta kuuluvat seuraavasti:

"1. Tämän direktiivin liitteessä I mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin, jotta varmistetaan lajien eloonjääminen ja lisääntyminen niiden levinneisyysalueella.

Tässä yhteydessä kiinnitetään huomiota:

a) lajeihin, jotka ovat vaarassa kuolla sukupuuttoon;

b) lajeihin, jotka ovat herkkiä tietyille muutoksille niiden elinympäristössä;

c) lajeihin, joita pidetään harvinaisina niiden pienen kannan tai alueellisesti suppean levinneisyyden takia;

d) muihin lajeihin, jotka vaativat erityistä huomiota niiden erityislaatuisen elinympäristön vuoksi.

Arvioissa otetaan huomioon lintukantojen kehityssuunnat ja muutokset.

Jäsenvaltioiden on osoitettava erityisiksi erityissuojelualueiksi näiden lajien suojelemiseen lukumäärältään ja kooltaan sopivimmat alueet sillä maantieteellisellä vesi- ja maa-alueella, johon tätä direktiiviä sovelletaan.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava vastaavat toimenpiteet sellaisten säännöllisesti esiintyvien muuttavien lajien osalta, joita ei luetella liitteessä I, ottaen huomioon niiden suojelun tarve sillä maantieteellisellä vesi- ja maa-alueella, johon tätä direktiiviä sovelletaan, kun kyseessä ovat niiden muuttoreittien varrella sijaitsevat pesimä-, sulkasato- ja talvehtimisalueet ja levähdyspaikat. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden on kiinnitettävä erityistä huomiota kosteikkojen ja erityisesti kansainvälisesti merkittävien kosteikkojen suojeluun."

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

5 Useita kanteluita asiasta saatuaan komissio osoitti 26.1.2000 Espanjan kuningaskunnalle virallisen huomautuskirjeen, jossa se väitti viimeksi mainitun soveltaneen direktiiviä 79/409 epäasianmukaisesti, koska se ei ollut osoittanut lukumäärältään ja kooltaan riittäviä alueita erityissuojelualueiksi.

6 Koska komissio ei pitänyt Espanjan viranomaisten 18.5.2000 ja 10.1.2001 välisenä aikana toimittamia vastauksia ja tietoja sekä ehdotuksia uusien erityissuojelualueiden perustamiseksi vakuuttavina, se antoi 31.1.2001 perustellun lausunnon, jossa se kehotti Espanjan kuningaskuntaa toteuttamaan sen noudattamisen edellytyksenä olevat toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa kyseisen lausunnon tiedoksisaannista. Tätä määräaikaa jatkettiin sittemmin 3.5.2001 asti.

7 Espanjan viranomaiset vastasivat perusteltuun lausuntoon 17.4. ja 15.5.2001 päivätyillä kirjeillä ja lähettivät 28.5.2001 ja 25.10.2002 välisenä aikana lisätietoja ja ilmoittivat, että uusia erityissuojelualueita oli osoitettu ja että jo olemassa olevia oli laajennettu.

8 Kaikki nämä vastaukset tutkittuaan ja katsoessaan, että Andalusian, Baleaarien, Kanariansaarten, Kastilia-Leonin, Kastilia-La Manchan ja Madridin itsehallintoalueet eivät vielä olleet noudattaneet kaikkia direktiivin 79/409 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja että Asturian, Katalonian, Extremaduran, Galician ja Valencian itsehallintoalueet olivat osoittaneet erityissuojelualueita täysin epäasianmukaisesti ja riittämättömästi, komissio päätti tammikuussa 2003 saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

9 Espanjan viranomaiset lähettivät komissiolle vielä 13.1.2003 ja 5.4.2004 välisenä aikana erityissuojelualueiden osoittamista koskevia ehdotuksia, erityissuojelualueverkoston uudelleenmäärittelyyn ja laajentamiseen liittyviä asiakirjoja, jotka sisälsivät useita erilaisia ajantasaistettuja ja kartta-aineistoilla täydennettyjä tietoja, sekä lintulajien tilannetta koskevia tietoja.

10 Tutkittuaan kaikki nämä vastaukset komissio katsoi, että direktiivissä 79/409 asetettujen velvoitteiden noudattamatta jättäminen jatkui, ja päätti näin ollen 4.6.2004 nostaa nyt esillä olevan kanteen.

Kanne

11 Komissio väittää kanteessaan, ettei Espanjan kuningaskunta ole osoittanut lukumäärältään ja kooltaan riittäviä alueita erityissuojelualueiksi, kun otetaan huomioon direktiivin 79/409 liitteessä I luetellut lintulajien suojelun tavoitteet ja niiden muuttavien lajien suojelun tavoitteet, joita ei mainita kyseisessä liitteessä.

12 Koska komissio on suullisen käsittelyn aikana luopunut kanteestaan siltä osin kuin se koskee Extremaduran itsehallintoaluetta, nyt esillä oleva, jäsenyysvelvoitteiden noudattamista koskeva kanne koskee vain Andalusian, Baleaarien, Kanariansaarten, Kastilia-La Manchan, Katalonian, Galician ja Valencian itsehallintoalueita.

Erityissuojelualueiden osoittaminen

Asianosaisten lausumat

13 Komissio katsoo, että Espanjan kuningaskunta ei ole osoittanut lukumäärältään ja kooltaan riittäviä alueita erityissuojelualueiksi, kun otetaan huomioon vuonna 1998 julkaistussa lintutieteellisessä selvityksessä (jäljempänä vuoden 1998 IBA-selvitys) yksilöidyt lintujen suojelemiseksi tärkeät alueet.

14 Espanjan hallitus vastustaa vuoden 1998 IBA-selvityksen käyttämistä. Tällä selvityksellä ei ole samaa arvoa kuin vuonna 1989 julkaistulla Inventory of Important Bird Areas in the European Communityllä (Euroopan yhteisön tärkeitä lintualueita koskeva selvitys, jäljempänä vuoden 1989 IBA-selvitys) sen vuoksi, ettei sen tulosten paikkansapitävyys ole taattua, koska se ei ole komission tilaama eikä tarkastama.

15 Espanjan hallituksen mukaan vuoden 1998 IBA-selvitys oli valmisteltu yksinomaan Sociedad Española de Ornitologíán (Espanjan lintutieteellinen yhdistys, jäljempänä SEO/Birdlife) aloitteesta, joka oli päättänyt yksipuolisesti muuttaa vuoden 1989 IBA-selvitystä lisätäkseen suojeltavien alueiden lukumäärää ja kokoa Espanjassa. Yksikään ympäristönsuojelun alalla toimivaltainen viranomainen ei ollut valvonut kyseisen selvityksen laatimista sen sisältämien tietojen tarkkuuden ja paikkansapi-

tävyyden takaamiseksi. On tämän vuoksi mahdotonta perustella tai valvoa sitä, että vuoden 1998 IBA-selvitykseen sisältyy enemmän ja etenkin laajempia uusia suojelualueita kuin vuoden 1989 IBA-selvitykseen.

16 Espanjan hallitus toteaa vielä, että vuoden 1998 IBA-selvityksessä käytetyt epätäydelliset tiedot eivät mahdollista lintujensuojelun kannalta tärkeiden alueiden asianmukaista rajaamista. Erityissuojelualueiden rajaamisessa käytetyt arviointiperusteet ovat nekin epäasianmukaisia ja lintutieteelliseltä kannalta vähämerkityksisiä, eivätkä ne ole direktiivin 79/409 mukaisia.

17 Espanjan hallitus katsoo myös, että minkäänlainen lähdeaineisto ei tue kaikista lintujen suojelemiseksi tärkeistä alueista laadittuja kantojen määrien laskemisia ja kantoja koskevia runsaita arvioita, mikä estää tietojen tarkistamisen tai vertailun. SEO/Birdlife on lisäksi nimenomaisesti myöntänyt, että lintutieteellisten tietojen lähteitä ei mainittu näiden kunkin alueen osalta.

18 Espanjan hallitus väittää näin ollen, että SEO/Birdlifen tekemässä suojeltavien alueiden rajauksessa on vakavia aukkoja siitä syystä, ettei tietolähteitä ollut ja että käytettyjen tietojen laatu oli heikko. Vuoden 1998 IBA-selvitys ei siis täytä tieteelliselle työlle asetettavia vähimmäislaatuvaatimuksia tietojen paikkansapitävyyden ja käytettyjen arviointiperusteiden tarkkuuden osalta.

19 Espanjan hallitus väittää lopuksi SEO/Birdlifen kieltäneen ilman nimenomaista lupaansa luovuttamasta itsehallintoalueille, joiden viranomaiset ovat toimivaltaisia ympäristönsuojelun alalla, niitä tietoja, joita se oli käyttänyt yksilöidessään ja rajatessaan lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita.

20 Komission mukaan vuoden 1998 IBA-selvitys perustuu sellaisiin parhaiten dokumentoituihin ja täsmällisimpiin saatavilla olleisiin lähteisiin, joilla lintulajien eloonjäämisen ja lisääntymisen kannalta sopivimmat alueet voitiin määrittää direktiivin 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti. Vuoden 1998 IBA-selvitys perustui punnittuihin lintutieteellisiin arviointiperusteisiin, kuten kantojen kokoon, lintujen moninaisuuteen ja niihin vaaroihin, joille lajit altistuvat kansainvälisesti; näiden nojalla oli mahdollista yksilöidä direktiivin 79/409 liitteessä I mainittujen lajien sekä niiden muuttavien lajien, joita ei luetella kyseisessä liitteessä, suojelun varmistamiseen sopivimmat paikat.

21 Komissio täsmentää, että Espanjan kuningaskunnan osoittamaa erityissuojelualueverkkoa ei ole arvioitu yksinomaan vuoden 1998 IBA-selvityksen perusteella vaan myös suhteessa kahteen muuhun arviointiperusteeseen, jotka perustuvat yhtäältä tutkimukseen siitä, esiintyykö direktiivin 79/409 liitteessä I mainittuja lintulajeja kullakin alueella, ja toisaalta kosteikkojen huomioon ottamiseen.

22 Lopuksi komissio toteaa, että tutkimuksen tieteellisyyttä ei kumoa se, että SEO/Birdlifen käyttämiin tietokantoihin oli mahdotonta päästä, eikä se estä Espanjan eri viranomaisia laatimasta tai tilaamasta omia tutkimuksiaan noudattaakseen direktiiviin 79/409 perustuvia velvollisuuksia.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

23 Aluksi on muistutettava, että direktiivin 79/409 4 artiklassa säädetään sekä liitteessä I mainittuihin lajeihin että muuttaviin lajeihin erityisesti kohdennetusta tiukemmasta suojelujärjestelmästä, jota voidaan perustella sillä, että liitteessä mainitut lajit ovat kaikkein uhanalaisimpia ja että muuttavat lajit ovat Euroopan yhteisön yhteistä perintöä (ks. asia C-191/05, komissio v. Portugali, tuomio 13.7.2006, Kok. 2006, s. I-6853, 9 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tuon direktiivin yhdeksännestä

perustelukappaleesta ilmenee lisäksi, että elinympäristöjen riittävän moninaisuuden ja laajuuden säilyttäminen, ylläpitäminen tai ennalleen saattaminen on olennaisen tärkeää kaikkien lintulajien suojelussa. Jäsenvaltioilla on siis velvollisuus toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet kyseisten lajien suojelemiseksi.

24 Tieteellisten tietojen ajantasaistaminen on tämän vuoksi tarpeen kaikkein uhanalaisimpien lajien ja yhteisön yhteistä perintöä olevien lajien tilanteen määrittämiseksi, jotta sopivimman alueet tulisivat osoitetuiksi erityissuojelualueiksi. On siis tärkeää käyttää perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä saatavilla olevia viimeisimpiä ajan tasalla olevia tieteellisiä tietoja.

25 Tässä suhteessa on muistutettava, että kansallisissa selvityksissä, jollainen myös SEO/Birdlifen laatima vuoden 1998 IBA-selvitys on, on tarkistettu vuoden 1989 yleiseurooppalaista IBA-selvitystä esittämällä täsmällisempiä ja ajantasaistettuja tieteellisiä tietoja.

26 Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että kun otetaan huomioon vuoden 1998 IBA-selvityksen tieteellisyys sekä se, ettei jäsenvaltio ollut esittänyt minkäänlaista tieteellistä näyttöä, jolla olisi pyritty nimenomaan osoittamaan, että direktiivin 79/409 4 artiklan 1 ja 2 kohdasta johtuvat velvoitteet voitiin täyttää osoittamalla erityissuojelualueiksi muita kuin kyseisestä selvityksestä ilmeneviä alueita siten, että osoitettujen alueiden kokonaispinta-ala oli viimeksi mainittuja alueita pienempi, se saattoi käyttää kyseistä selvitystä, vaikka se ei olekaan oikeudellisesti sitova, lähdeaineistona arvioidakseen sitä, oliko jäsenvaltio osoittanut lukumäärältään ja kooltaan riittävät alueet erityissuojelualueiksi direktiivin 79/409 edellä mainituissa säännöksissä tarkoitetun mukaisesti (ks. vastaavasti asia C-3/96, komissio v. Alankomaat, tuomio 19.5.1998, Kok. 1998, s. I-3031, 68–70 kohta ja asia C-378/01, komissio v. Italia, tuomio 20.3.2003, Kok. 2003, s. I-2857, 18 kohta).

27 On syytä todeta, että vuoden 1998 IBA-selvityksessä annetaan ajantasaistettu selvitys Espanjassa sijaitsevista lintujen suojelemiseksi tärkeistä alueista ja että se

päinvastaisten tieteellisten todisteiden puuttuessa on lähdeaineistoa, jonka nojalla voidaan arvioida, onko tämä jäsenvaltio osoittanut lukumäärältään ja kooltaan riittävät alueet erityissuojelualueiksi suojellakseen direktiivin 79/409 liitteessä I luetellut kaikki lintulajit ja sellaiset muuttavat lajit, joita ei luetella kyseisessä liitteessä.

28 Tältä osin on todettava, että Kastilia-La Manchan, Katalonian, Galician ja Valencian itsehallintoalueet ovat käyttäneet vuoden 1998 IBA-selvitystä erityissuojelualueita rajatessaan ja että komissio on hyväksynyt Aragonian, Kantabrian, Extremaduran, Madridin, Murcian ja Baskimaan itsehallintoalueiden sekä Ceutan itsehallinnollisen kaupungin osalta sellaisia ajantasaistettuja tieteellisiä tietoja, joita sille esitettiin vuoden 1998 IBA-selvityksessä todettuja tärkeitä lintualueita koskevien tietojen sijasta.

29 Tämän jälkeen on tutkittava tuossa selvityksessä käytettyjä arviointiperusteita C.1 ja C.6 koskevat Espanjan hallituksen lausumat.

30 Vuoden 1998 IBA-selvityksen mukaan arviointiperusteella C.1 kuvataan aluetta, jolla esiintyy säännöllisesti merkittävä määrä maailmanlaajuisesti uhanalaisen lajin tai sellaisen lajin edustajia, jonka suojelu on tärkeää maailmanlaajuisesti. Arviointiperusteella C.6 kuvataan aluetta, joka on direktiivin 79/409 liitteessä I mainitun lajin tai alalajin kannalta yksi viidestä kunkin eurooppalaisen alueen tärkeimmästä alueesta.

31 Espanjan hallitus katsoo, että arviointiperusteen C.1 osalta erityissuojelualueen yksilöintikynnys ei voi olla alhaisempi kuin 1 prosenttia kyseisessä liitteessä mainitun lajin kotimaisesta, lisääntymiskykyisestä kannasta.

32 Tässä lausumassa tulkitaan väärin tämän arviointiperusteen määritelmää, eikä sitä siis voida hyväksyä. Koska arviointiperuste C.1 liittyy maailmanlaajuisesti uhanalaisiin lajeihin, riittää nimittäin, että asianomaisella alueella pesii huomattava määrä tällaisen lajin yksilöitä. Arviointiperusteessa C.1 ei määrätä 1 prosentin kynnyksestä, eikä siitä säädetä direktiivissä 79/409.

33 Espanjan hallitus väittää arviointiperusteesta C.6, että luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21.5.1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/43/ETY (EYVL L 206, s. 7) määriteltyjen luonnonmaantieteellisten alueiden on katsottava vastaavan niitä alueita, jotka kuuluvat direktiivin 79/409 soveltamisalaan. Erilaisten menettelytapojen käytöllä elinympäristöjä kuin lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita rajattaessa luodaan huomattavaa ja perusteetonta epäyhtenäisyyttä, kun otetaan huomioon, että jäsenvaltioissa on lukuisia erilaisia hallinnollisia alueyksikköjä.

34 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 90 kohdassa, Espanjan kuningaskunta ei ole nähnyt sitä vaivaa, että se olisi jakanut Espanjan alueen lintutieteellisin perustein mahdollistaakseen erityissuojelualueiden yksilöinnin vaan se on vain vedonnut siihen, että olemassa on luonnonmaantieteellisiä alueita, jotka eivät muodosta itsehallintoalueisiin verrattavissa olevaa perustaa sellaisen verkoston luomiselle, joka kattaisi yhteisön enemmän tai vähemmän yhtenäisesti; tämä yhtenäisyys on välttämätön, jotta kaikissa jäsenvaltioissa käytettäisiin toisiinsa verrattavissa olevia viitekokoja arviointiperustetta C.6 sovellettaessa.

35 Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen on syytä todeta, että koska asiassa ei ole esitetty sellaisia tieteellisiä tutkimuksia, joilla vuoden 1998 IBA-selvityksen tulokset voitaisiin asettaa kyseenalaisiksi, tuo selvitys on kaikkein ajantasaistetuin ja täsmällisin lähdeaineisto yksilöitäessä niitä alueita, jotka lukumäärältään ja kooltaan parhaiten sopivat lintujen suojelemiseen.

36 Tätä päätelmää ei voida kyseenalaistaa lausumalla, jonka mukaan SEO/Birdlifen laatimasta tietokannasta ei ole voitu saada tietoja.

37 Tässä suhteessa on todettava, että – kuten Espanjan hallitus on vahvistanut – viimeksi mainitulta ei evätty pääsyä tuohon tietokantaan vaan sen edellytykseksi asetettiin se, ettei tietoja saa luovuttaa itsehallintoalueille.

38 Lisäksi on kiistatonta, että komissio teki vuonna 1991 SEO/Birdlifen kanssa sopimuksen toteuttaakseen täsmällisen tieteellisen tutkimuksen, joka mahdollistaisi karttojen laatimisen lintujen suojelemiseksi tärkeistä alueista ja jossa jokainen alue piti kuvata sen lintutieteellisen arvon kannalta katsoen käyttämällä kaikkein kattavimpia saatavilla olevia tietoja.

39 Tämän lisäksi on otettava huomioon se seikka, että vuoden 1998 IBA-selvitys toteutettiin yhteistyössä useiden ei-hallitustenvälisten järjestöjen, SEO/Birdlifen paikallisten ryhmien, kolmen kansallispuiston, kuuden yliopiston, kahdentoista itsehallintoalueen ympäristönsuojeluviranomaisten, ympäristöministeriön luonnonsuojeluosaston ja saman ministeriön alaisuuteen kuuluvan itsenäisen elimen Parques Nacionalesin kanssa, mikä osoittaa monin tavoin, että – päinvastaisten tieteellisten todisteiden puuttuessa – vuoden 1998 IBA-selvityksen käyttäminen lähdeaineistona oli perusteltua.

40 Espanjan hallituksen esittämät lausumat, jotka koskevat yhtäältä sitä, ettei toimivaltainen viranomainen ollut valvonut vuoden 1998 IBA-selvityksen laatimista, ja toisaalta sitä, ettei SEO/Birdlifen käyttämään tietokantaan pääsy ollut mahdollista, on näin ollen hylättävä.

Alueiden jättäminen osoittamatta ja osittainen tai epäasianmukainen osoittaminen erityissuojelualueiksi

Asianosaisten lausumat

41 Komission mukaan vuoden 1998 IBA-selvityksessä mainitaan 391 Espanjassa sijaitsevaa lintujen suojelemiseksi tärkeää aluetta, joiden kokonaispinta-ala on 15 862 567 hehtaaria, mikä vastaa 31,5:tä prosenttia maan pinta-alasta. Espanjan kuningaskunnan osoittamia 427:ää erityissuojelualuetta, joiden kokonaispinta-ala on noin 7 977 789 hehtaaria, eli 15,8 prosenttia kansallisesta alueesta, tutkittaessa havaitaan, että yli 75 prosenttia 148:n lintujen suojelemiseksi tärkeän alueen pinta-alasta on osoitettu erityissuojelualueiksi (2 730 612 hehtaaria 2 967 119 hehtaarin kokonaismäärästä), että alle 75 prosenttia 194:n lintujen suojelemiseksi tärkeän alueen pinta-alasta on osoitettu erityissuojelualueiksi (4 388 748 hehtaaria 10 739 054 hehtaarin kokonaismäärästä) ja että 99:ää lintujen suojelemiseksi tärkeää aluetta ei ole osoitettu erityissuojelualueiksi (2 684 713 hehtaaria). Erityissuojelualueiden verkosto on siis riittämätön.

42 Espanjan hallitus väittää, että erityissuojelualueiden verkoston pinta-alan suhteellinen osuus Espanjan kansallisesta alueesta on kaksi ja puoli kertaa suurempi kuin yhteisön keskiarvo (15,51 prosenttia 6,89 prosenttiin verrattuna) ja jopa kymmenen kertaa suurempi kuin näiden alueiden suhteellinen osuus tietyissä naapurijäsenvaltioissa. Kyseinen hallitus korostaa lisäksi, että huhtikuun 2000 ja toukokuun 2004 välisenä aikana Espanjan verkosto on lisääntynyt 179:stä 416:een erityissuojelualueeseen eli 237:llä uudella alueella, mikä merkitsee 132,40 prosentin kasvua ja on 35 prosenttia kaikista jäsenvaltioiden ilmoittamista uusista erityissuojelualueista. Erityissuojelualueiksi osoitettujen alueiden pinta-alan kasvusta se toteaa, että Espanjan uusien ilmoitusten osuus on 43 prosenttia koko yhteisössä ilmoitetusta kokonaispinta-alasta. Espanjan osuus on jo sellaisenaan 35 prosenttia yhteisön erityissuojelualueiden kokonaismaapinta-alasta, vaikka Espanjan kuningaskunta on pinta-alaltaan vain 16 prosenttia yhteisön pinta-alasta. Nämä seikat osoittavat, että Espanjan kuningaskunta on ponnistellut tavalla, joka yhtäältä ylittää yhteisön keskiarvon ja toisaalta kunkin jäsenvaltion yksilöllisen ponnistuksen, noudattaakseen direktiivissä 79/409 asetettuja velvoitteita.

43 Komissio toteaa osittain tai epäasianmukaisesti erityissuojelualueiksi osoitetuista alueista, että vuoden 1998 IBA-selvitys huomioon ottaen Espanjan erityissuojelualueet kattavat nykyisin hyvin heikosti lintujen suojelemiseksi tärkeät alueet, mikä lisää niillä asuvien lajien eloonjäämiseen kohdistuvaa vaaraa, sillä tarvittavia toimenpiteitä niiden elinympäristöjen suojelemiseksi ei ole toteutettu.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

44 Komissio vaatii jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa kanteessaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, ettei Andalusian, Baleaarien, Kanariansaarten, Kastilia-La Manchan, Katalonian, Galician ja Valencian itsehallintoalueilla ole osoitettu lukumäärältään ja kooltaan riittäviä alueita erityissuojelualueiksi direktiivin 79/409 liitteessä I lueteltujen kaikkien lintulajien ja sellaisten muuttavien lajien, joita ei luetella kyseisessä liitteessä, suojelemiseksi.

45 Aluksi on syytä korostaa, ettei jäsenvaltio voi vedota muiden jäsenvaltioiden tilanteeseen vapautuakseen velvollisuudestaan osoittaa erityissuojelualueita. Parhaiten erityissuojelualueiksi osoitettaviksi sopivat alueet on mahdollista rajata vain direktiivin 79/409 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyn kaltaisten lintutieteellisten arviointiperusteiden nojalla.

46 Sitten on syytä todeta, että komissio väittää yhtäältä, että kaikki nämä itsehallintoalueet ovat rajanneet erityissuojelualueiksi alueita, jotka ovat kooltaan riittämättömiä vuoden 1998 IBA-selvityksessä vahvistettuihin kokoihin nähden, ja että se toisaalta kuitenkin hyväksyy ajantasaistetut tieteelliset perustelut, jotka ovat osoittaneet, että Kastilia-La Manchan, Katalonian, Galician ja Valencian itsehallintoalueilla osoitettujen erityissuojelualueiden nykyisillä rajoilla varmistetaan direktiivin 79/409 noudattaminen.

47 Tällainen ristiriita kanneperusteessa, jonka komissio on esittänyt jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteensa tueksi, on vastoin yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 21 artiklassa ja työjärjestyksen 38 artiklan 1 kohdan c alakohdassa asetettuja edellytyksiä.

48 Yhteisöjen tuomioistuin on näet katsonut, että komission on EY 226 artiklan nojalla jätetyn kannekirjelmän vaatimuksissa esitettävä tarkasti ne kanneperusteet, joista yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään lausumaan. Nämä vaatimukset on muotoiltava yksiselitteisesti, jottei yhteisöjen tuomioistuin lausuisi kanteen ulkopuolelta tai jättäisi lausumatta jostakin perusteesta (ks. asia C-255/04, komissio v. Ranska, tuomio 15.6.2006, Kok. 2006, s. I-5251, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

49 Tästä seuraa, että kanneperustetta, jonka mukaan Kastilia-La Manchan, Katalonian, Galician ja Valencian itsehallintoalueet eivät ole osoittaneet kooltaan riittäviä lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita erityissuojelualueiksi, ei voida ottaa tutkittavaksi.

50 Kyseinen kanneperuste on tämän vuoksi seuraavassa tutkittava vain Andalusian, Baleaarien ja Kanariansaarten itsehallintoalueiden osalta.

51 Aluksi on todettava, että Espanjan hallitus on Andalusian itsehallintoalueen osalta perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päätyttyä ilmoittanut, että 39 uutta erityissuojelualuetta oli osoitettu ja muita alueita oli laajennettu, mikä merkitsee sitä, että suojeltu pinta-ala on kasvanut 560 000 hehtaarilla. Se on lisäksi ilmoittanut sellaisia uusia erityissuojelualueita koskevan ilmoitusmenettelyn olevan käynnissä, joiden pääasiallinen painopiste on arolintujen suojelussa.

52 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että kun EY 226 artiklan perusteella nostettuja kanteita tutkittaessa arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, huomioon on otettava jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. erityisesti asia C-168/03, komissio v. Espanja, tuomio 14.9.2004, Kok. 2004, s. I-8227, 24 kohta). Komission kanne on siis hyväksyttävä Andalusian itsehallintoaluetta koskevilta osiltaan.

53 Baleaarien itsehallintoalueesta on tämän jälkeen todettava, että vaikka onkin kiistatonta, että tuolla alueella osoitettiin ennen perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymistä 40 erityissuojelualuetta, joiden kokonaispinta-ala on 121 015 hehtaaria ja jotka kattavat kokonaan tai osittain 20 lintujen suojelemiseksi tärkeää aluetta ja lähes 54 prosenttia suojelualueverkoston kokonaispinta-alasta, tämä ei kuitenkaan muuta muuksi sitä, etteivät nuo alueet kattaneet isohaarahaukan (*Milvus milvus*), joka on direktiivin 79/409 liitteellä I suojeltu laji, joka on suojeltu kyseisen määräajan päättymisen jälkeen, elinympäristöjä. Komission kanne on siis hyväksyttävä Baleaarien itsehallintoaluetta koskevilta osiltaan.

54 Vuoden 1998 IBA-selvityksessä todetaan Kanariansaarten itsehallintoalueella olevan 65 aluetta, jotka kattavat 133 443 hehtaaria lintujen suojelemiseksi tärkeistä alueista. Ennen perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymistä 28 erityissuojelualuetta, joiden kokonaispinta-ala on 211 598 hehtaaria, kattoi osittain 41 lintujen suojelemiseksi tärkeää aluetta ja noin 59,5 prosenttia suojelualueverkoston pinta-alasta. Komissio katsoo siis, että kattavuus jää riittämättömäksi kaulustrapin (*Chlamydotis undulata*), pikkukorppikotkan (*Neophron percnopterus*), kanariantaskun (*Saxicola dacotiae*), aavikkojuoksijan (*Cursorius cursor*) kuten myös tyrskyliitäjän (*Bulweria bulwerii*) kaltaisten muiden lajien osalta.

55 Vaikka Espanjan hallitus vetoaakin tiettyjen erityissuojelualueiden osoittamiseen liittyneisiin sisäisiin vaikeuksiin, on syytä muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut direktiivissä säädettyjä velvoitteita ja määräaikoja (ks. mm. asia C-374/98, komissio v. Ranska, tuomio 7.12.2000, Kok. 2000, s. I-10799, 13 kohta).

56 Espanjan hallitus myöntää kuitenkin, että tiettyjä erityissuojelualueita on tarpeen laajentaa. Komission kanne on siis hyväksyttävä Kanariansaarten itsehallintoaluetta koskevilta osiltaan.

57 Näin ollen on syytä todeta, että kanneperuste, jonka mukaan Andalusian, Baleaarien ja Kanariansaarten itsehallintoalueet eivät ole osoittaneet kooltaan riittäviä lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita erityissuojelualueiksi, on hyväksyttävä.

58 Komissio moittii lopuksi Espanjan kuningaskuntaa siitä, ettei se ole osoittanut lukumäärältään riittäviä lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita erityissuojelualueiksi Andalusian, Baleaarien, Kanariansaarten, Kastilia-La Manchan, Katalonian, Galician ja Valencian itsehallintoalueilla.

59 Andalusian ja Galician itsehallintoalueet ovat perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen osoittaneet uusia erityissuojelualueita ja laajentaneet osaa olemassa olevista. Edellä tämän tuomion 52 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että arvioitaessa sitä, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, huomioon on otettava jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia. Komission kanne on siis tältä osin hyväksyttävä.

60 Vaikka onkin totta, että Baleaarien itsehallintoalueen viranomaiset ovat perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen ilmoittaneet uusia erityissuojelualueita suojellakseen etenkin isohaarahaukkaa ja että uusia erityissuojelualueita on ehdotettu Mallorcalle ja Menorcalle tämän lajin pesimäpaikkojen suojelemiseksi, arvioitaessa, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, huomioon on otettava yksinomaan jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, joten on todettava, että jäsenyysvelvoitteita on tältä osin jätetty noudattamatta.

61 Myöskään Kanariansaarten itsehallintoalueella 23 lintujen suojelemiseksi tärkeää aluetta ei kuulunut ollenkaan erityissuojelualueeseen perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen. Espanjan hallitus, joka kylläkin myöntää, että uusien erityissuojelualueiden osoittamiseen on syytä, on esittänyt vastineensa tueksi yksityiskohtaisen tutkimuksen, joka koskee sellaisia lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita, jotka eivät vielä kuulu erityissuojelualueisiin. Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 106 kohdassa, koska komissio ei ole kiistänyt tätä tutkimusta, sen sisältöä on pidettävä hyväksyttynä ja se on jäljelle jäävien puutteellisten osoittamisten osalta ajantasaisempi ja täsmällisempi todiste kuin vuoden 1998 IBA-selvitys.

62 Tämä kanneperuste käsittää vain ne erityissuojelualueet, jotka olisi pitänyt osoittaa ennen perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymistä.

63 Vaikka Valencian itsehallintoalueella on ennen perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymistä osoitettu uusia erityissuojelualueita, jäljellä on kuitenkin vielä osoittamatta jääneitä alueita, jotka, kuten Espanjan viranomaiset ovat myöntäneet, ovat nykyisen erityissuojelualueverkoston laajentamista koskevan menettelyn kohteena.

64 Näin ollen on syytä todeta, että kanneperuste, jonka mukaan Andalusian, Baleaarien, Kanariansaarten, Galician ja Valencian itsehallintoalueet eivät ole osoittaneet riittävästi lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita erityissuojelualueiksi, on hyväksyttävä.

65 Komissio katsoo, että 10:tä lintujen suojelemiseksi tärkeää aluetta ei ole Kastilia-La Manchan itsehallintoalueella osoitettu erityissuojelualueiksi. Espanjan hallitus on myöntänyt, että alueen nro 183 (Hoces del Río Mundo y del Río Segura) osoittaminen erityissuojelualueeksi on tarpeen. Espanjan hallitus myöntää, että alueen nro 189 (Parameras de Embid-Molina) osittainen osoittaminen on tarpeen, myöntäen, että siellä asustaa kaitanokkakiuru-yhdyskunta (*Chersophilus duponti*), jonka suuruudeksi on arvioitu 1 250 yksilöä 1 800 hehtaarin suuruisella alueella.

66 Espanjan hallitus kiistää sitä vastoin sen, että alueiden nro 70 (El Escorial – San Martín de Valdeiglesias), nro 72 (Carrizales y Sotos de Aranjuez), nro 157 (Hoces del Turia y Los Serranos), nro 210 (Sierras de Cazorla y Segura) ja nro 305 (Bajo Tietar y Rampa de la Vera) osoittaminen olisi tarpeen, koska ne ovat yhteisiä muiden itsehallintoalueiden kanssa ja koska niiden pinta-ala kyseisen itsehallintoalueen alueella on hyvin pieni.

67 Tämä väite on hylättävä. Koska tiettyjen lajien, kuten maailmanlaajuisesti uhanalaisen espanjan keisarikotkan (*Aquila adalberti*), mustahaikaran (*Ciconia nigra*), vuorikotkan (*Hieraaetus fasciatus*), maakotkan (*Aquila chrysaetos*), hanhikorppikotkan (*Gyps fulvus*), pikkukorppikotkan ja muuttohaukan (*Falco peregrinus*) suojeluun parhaiten sopivana pidetty alue on tärkeä ja yhtenäinen, se seikka, että se ulottuu useille alueille, ei saa olla syynä siihen, että jäsenvaltiot jättävät noudattamatta niille direktiivin 79/409 4 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla kuuluvia velvoitteita.

68 Espanjan hallitus kiistää myös alueen nro 185 (San Clemente-Villarrobledo) osoittamisen erityissuojelualueeksi, sillä pikkutuulihaukan (*Falco naumanni*), pikkutrapin (*Tetrax tetrax*) ja jouhihietakyyhkyn (*Pterocles alchata*) kannat, jotka mainitaan vuoden 1998 IBA-selvityksessä, ovat verrattain pienet ja edustavat vastaavasti 6:ta, 4:ää ja 4:ää prosenttia niiden kannasta koko Kastilia-La Manchan itsehallintoalueella. Tällä alueella ei ole mitään merkitystä linnustolle, koska siellä on

asutuskeskuksia, teollisuusalueita, yksinomaan viininviljelyyn käytettäviä alueita tai vielä laajoja kasteluviljelyalueita, joita viljellään intensiivisesti.

69 Tämäkin väite on hylättävä. Tuolla alueella pesii nimittäin maailman ja Euroopan laajuisesti uhanalaisten lajien merkittäviä kantoja, ja se on yksi kyseisten lajien pääasiallisista ruokailupaikoista.

70 Espanjan viranomaiset kiistävät alueen nro 78 (Puebla de Beleña) osoittamistarpeen siitä syystä, että näiden laguunien olemassaolo riippuu vuodenajasta ja että kurkia (*Grus grus*) esiintyy niillä hyvin epäsäännöllisesti, mutta ne eivät esitä tieteellistä tietoa, jolla vuoden 1998 IBA-selvityksen tulokset voitaisiin kiistää. Kanne on näin ollen hyväksyttävä tältä osin.

71 Hylättävä on myös ne Espanjan hallituksen väitteet, joiden mukaan tiettyjen lajien kannat eivät olisi merkittäviä eikä niitä olisi tarpeen suojella osoittamalla uusia erityissuojelualueita alueella nro 199 (Torrijos). On nimittäin korostettava, että 150–200:n isotrapin (*Otis tarda*) kanta on suurempi määrä kuin olemassa oleva maailmanlaajuinen kynnys, joka on 50 yksilöä. Toisaalta on syytä todeta, että pikkutrappien esiintyvyys on 1 200 yksilöä, kun kynnysarvo on 200 yksilöä. Kaikki nämä seikat aiheuttavat siis sen, että uusia erityissuojelualueita on osoitettava näiden lajien suojelutarpeisiin.

72 Komission mukaan pikkutuulihaukan kaltaiset muut lajit ovat vielä riittämättömästi suojeltuja, ja se korostaa, että Kastilia-La Manchan itsehallintoalue ei ole perustellussa lausunnossa asetun määräajan päätyttyä osoittanut yhtään uutta erityissuojelualuetta. Espanjan hallitus vastaa tähän todeten, että koska tämä laji sijoittuu asutusalueiden sisälle, näitä alueita ei voida osoittaa erityissuojelualueiksi.

73 Tämä väite on hylättävä. Tietyn alueen osoittaminen erityissuojelualueeksi on välttämätöntä lajien suojelemiseksi nimittäin silloin, kun se on erityinen pesimäpaikka, kuten pikkutuulihaukan osalta on asian laita. Tämän lisäksi on niin, että – kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 118 kohdassa todennut – jos kaupunkisuunnitteluun liittyville toimenpiteille pitäisi antaa suurempi painoarvo kuin tämän lajin suojelulle, ne olisi toteutettava direktiivin 92/43 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti, toisin sanoen vain, jos vaihtoehtoiset ratkaisut puuttuvat, ja ryhtymällä tarvittaviin korvaaviin toimenpiteisiin. Näin ei ole nyt esillä olevassa asiassa.

74 Komission kanne on näin ollen hyväksyttävä siltä osin kuin siinä väitetään, että Kastilia-La Manchan itsehallintoalue on osoittanut riittämättömästi lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita erityissuojelualueiksi.

75 Komissio katsoo, että Katalonian itsehallintoalueella kymmenen lintujen suojelemiseksi tärkeää aluetta on jäänyt osoittamatta erityissuojelualueeksi. Direktiivin 79/409 liitteessä I tarkoitetuista 62:sta lisääntyvästä lajista mustaotsalepinkäinen (*Lanius minor*), metso (*Tetrao urogallus*), karimetso (*Phalacrocorax aristotelis*), pikkutrappi, arokiuru (*Melanocorypha calandra*), kaitanokkakiuru, sininärhi (*Coracias garrulus*), lyhytvarvaskiuru (*Calandrella brachydactyla*) ja pääskykahlaaja (*Glareola pratincola*) ovat riittämättömästi suojeltuja.

76 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 121 kohdassa todennut, vuoden 1998 IBA-selvityksessä ei mainita mustaotsalepinkäistä, metsoa, kaitanokkakiurua tai pääskykahlaajaa. Espanjan kuningaskuntaa ei siis voida moittia siitä, ettei se ole osoittanut erityissuojelualueita näiden neljän lajin esiintymisen perusteella.

77 Espanjan hallituksen väite, jonka mukaan kannetta ei voida ottaa tutkittavaksi siitä syystä, että oli ollut epäselvää, mille direktiivin 79/409 liitteessä I mainituista 62 lajista olisi pitänyt osoittaa uusia erityissuojelualueita, on hylättävä. Kuten edellä esitetystä ilmenee, komissio on nimittäin yksilöinyt riittämättömästi suojellut lajit, joille pitää osoittaa lisää erityissuojelualueita.

78 Espanjan hallitus väittää lopuksi, että suurin osa vielä erityissuojelualueiksi osoittamattomista elinympäristöistä on suojeltu direktiivin 92/43 perusteella Natura 2000-verkostolla.

79 Tämä väite on hylättävä. On nimittäin muistutettava yhteisöjen tuomioistuimen katsoneen, että direktiivin 79/409 ja direktiivin 92/43 oikeudelliset järjestelmät ovat toisistaan erillisiä (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Ranska, tuomio 7.12.2000, 50–57 kohta). Tästä seuraa, ettei jäsenvaltio voi välttyä sille direktiivin 79/409 4 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla kuuluvilta velvoitteilta vetoamalla muihin kuin tässä direktiivissä säädettyihin toimenpiteisiin.

80 Komission kanne on siis hyväksyttävä siltä osin kuin siinä väitetään Katalonian itsehallintoalueen osoittaneen riittämättömästi lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita erityissuojelualueiksi.

81 Kosteikoista todetaan direktiivin 79/409 4 artiklan 2 kohdassa, että jäsenvaltioiden on kiinnitettävä erityistä huomiota kosteikkojen ja erityisesti kansainvälisesti merkittävien kosteikkojen suojeluun.

82 Andalusiassa sijaitsevia Albufera de Adran ja Embalses de Cordobilla y Malpasillon ja Galiciassa sijaitsevaa Complejo húmedo de Corrubedon kansainvälisesti merkittäviä kosteikkoja, joiden on todettu olevan lintujen suojelemiseksi tärkeitä alueita, ei komission mukaan ollut osoitettu erityissuojelualueiksi perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä.

83 Menettelystä ilmenee tältä osin, että on kiistatonta, että Andalusiassa ja Galiciassa sijaitsevat, kansainvälisesti merkittävät kosteikot on osoitettu erityissuojelualueiksi perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen. Komission kanne on näin ollen tältä osin hyväksyttävä.

84 Tästä seuraa, että Espanjan kuningaskunta ei ole osoittanut erityissuojelualueiksi kaikkia niitä alueita, jotka lintutieteellisten arviointiperusteiden nojalla ovat sopivimpia kyseisten lajien suojeluun.

85 Kaiken edellä lausutun nojalla on todettava, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut direktiivin 79/409 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole osoittanut Andalusian, Baleaarien ja Kanariansaarten itsehallinto-alueilla kooltaan riittäviä ja Andalusian, Baleaarien, Kanariansaarten, Kastilia-La Manchan, Katalonian, Galician ja Valencian itsehallintoalueilla lukumäärältään riittäviä alueita erityissuojelualueiksi tuon direktiivin 79/409 liitteessä I lueteltujen kaikkien lintulajien ja sellaisten muuttavien lajien, joita ei luetella kyseisessä liitteessä, suojelemiseksi.

Oikeudenkäyntikulut

86 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Espanjan kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja Espanjan kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2.4.1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna erityisesti 29.7.1997 annetulla komission direktiivillä 97/49/EY, 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole osoittanut Andalusian, Baleaarien ja Kanariansaarten itsehallintoalueilla kooltaan riittäviä eikä Andalusian, Baleaarien, Kanariansaarten, Kastilia-La Manchan, Katalonian, Galician ja Valencian itsehallintoalueilla lukumäärältään riittäviä alueita erityissuojelualueiksi tuon direktiivin 79/409, sellaisena kuin se on muutettuna, liitteessä I lueteltujen kaikkien lintulajien ja sellaisten muuttavien lajien, joita ei luetella kyseisessä liitteessä, suojelemiseksi.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Espanjan kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset